

Miljøretsforsker Joan Martinez-Alier er valgt som modtager af Holbergprisen i 2023

(BERGEN, Norge) – I dag blev den catalanske forsker Joan Martinez-Alier valgt som modtager af [Holbergprisen](#) i 2023 – en af de største internationale priser, der årligt uddeles til en fremragende forsker inden for humaniora, samfundsvidenskab, jura eller teologi.

Joan Martinez-Alier er professor emeritus ved Institut for Miljøvidenskab og Teknologi ved Universitat Autònoma de Barcelona (ICTA-UAB). Han modtager prisen på 6.000.000 norske kroner (ca. EUR 550.000) ved en ceremoni den 8. juni på Universitetet i Bergen, Norge.

Martinez-Alier modtager prisen for sin banebrydende forskning i økologisk økonomi, politisk økologi og miljøret. Han er kendt for at kritisere de etablerede økonomiske teorier og den traditionelle opfattelse af økonomisk vækst. Martinez-Alier er også en vigtig figur og en førende offentlig intellektuel i den voksende bevægelse for 'degrowth' (modvækst).

Degrowth fokuserer på behovet for at reducere det globale forbrug og den globale produktion og er fortalende for at udskifte BNP som indikator for velstand med målinger af social og miljømæssig velfærd. Dette anses for nødvendigt for at opnå et socialt retfærdigt og økologisk bæredygtigt samfund.

"Formålet med min forskning er at vise, at økonomisk vækst og ændringer i energi- og materialestrømmene i økonomien samt det stigende omfang af miljømæssige uretfærdigheder er to sider af samme sag," siger prismodtageren. "Mit hovedformål er at synliggøre de mange miljøkonflikter rundt omkring i verden."

Martinez-Alier er meddirektør i [Atlas of Environmental Justice](#), som indtil dato har dokumenteret omkring 4.000 sociale konflikter forårsaget af miljøforringelse eller af ulige fordeling af miljøressourcer. Atlasset har til formål at synliggøre miljøkonflikter, påpege regeringens undertrykkelse af miljøforkæmpere og fremme forskning i transnationale selskabers "sociale uansvarlighed".

To af Martinez-Aliers mest indflydelsesrige bøger er *Ecological Economics: Energy, Environment and Society* (med Klaus Schlüpmann, 1987) og *The Environmentalism of the Poor: A Study of Ecological Conflicts and Valuation* (2002). *Ecological Economics* sporer historien bag økologisk kritik af økonomi fra 1860'erne til 1940'erne. Bogen gav udtryk for en anden tradition for økonomisk tænkning og var et vigtigt bidrag til udviklingen af politisk økologi. I 2023 udgiver Martinez-Alier *Land, Water, Air and Freedom: The Making of World Movements for Environmental Justice*.

"Martinez-Alier har den usædvanlige evne til både at forudse og aktivt engagere sig i de indbyrdes forbundne globale udfordringer med fattigdom, klimaændringer og fødevarerikkerhed", siger lederen af Holbergkomitéen Heike Krieger. "Hans innovative teorier og mentorskab fortsætter med at opbygge kapaciteten hos nye forskere og beslutningstagere med henblik på at tackle disse krydsende kriser i det globale økonomiske liv."

Nils Klim-prisen til forskere i romanens historie

Den danske forsker Simona Zetterberg-Nielsen modtager årets Nils Klim-pris. Prisen har en værdi af 500.000 norske kroner og uddeles hvert år til en yngre forsker, der har udmærket sig inden for Holbergprisens fagområder. Prismodtageren skal være fra eller bo i et nordisk land og være under 35 år.

Zetterberg-Nielsen er lektor i nordisk sprog og litteratur ved Aarhus Universitet, og er blandt andet medlem af Det Unge Akademi under Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab. Hun modtager prisen for sin forskning i

romanens historie, narratologi og fikcionalitet, samt hvordan litteratur relaterer sig til virkeligheden og til individuelle og sociale erfaringer.

"De vigtigste fund i min forskning er, at kategorierne fakta og fiktion, som vi forstår dem i dag, først blev til omkring 1700-tallet, og sammenhængende med det, at romanen er den første fiktionsgenre, der opstår," siger hun.

"Min forskning afdækker udviklingen af vores evne til at kommunikere om det opfundne og særligt, hvordan dette i Danmark udviklede sig til en romanggenre skrevet i både underholdningens og oplysningens tjeneste."

Zetterberg-Nielsen mener, at Nils Klim-prisen er særlig vigtig, fordi der findes meget få priser til forskning inden for humaniora, samfundsvidenskab, jura og teologi.

"Zetterberg-Nielsen påpeger, hvordan fikcionalitet også spiller en vigtig rolle i hverdagskommunikationen," siger Nils Klim-komiteens leder Ástráður Eysteinnsson.

"Hendes imponerende videnskabelige arbejde belyser desuden en af vor tids centrale udfordringer," fortsætter han, "nemlig hvordan menneskehedens tekniske kommunikationsmåder bare vokser i omfang og uberegnelighed."

Om Holbergprisen

Holbergprisen, der blev oprettet af Stortinget, er en af de største årlige internationale forskningspriser, der uddeles for fremragende bidrag til forskning inden for humaniora, samfundsvidenskab, jura eller teologi. Prisen fejrer sit 20-års jubilæum i 2023 og finansieres af den norske regering gennem en direkte tildeling fra Uddannelses- og Forskningsministeriet til Universitetet i Bergen. Blandt tidligere prismodtagere er Julia Kristeva, Jürgen Habermas, Manuel Castells, Onora O'Neill, Cass Sunstein, Paul Gilroy, Martha Nussbaum og Griselda Pollock. Læs mere om Holbergprisen på: <https://holbergprize.org/en>. Pressefotos, biografier, udtalelser fra komitéen, ekspertkontaktoplysninger og mere, findes på: <http://holbergprize.org/en/press-room>.